

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

15. In iis in quibus deficimus, quomodo firmanda spes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

stare contelluntur. Tunc, Deo omnia gubernante, cunctorū subito mutabuntur voluntates, ad benevolentiam flectentur, nec de alia re propensius quam de te ornando cogitabant. Inexpectatam animorum conuersionem ipse miraberis, experieris impugnatione præterita tantam amoris tui accessionem factam, tantum opinioni ac famæ tuæ incrementum additum, nunquā ut tibi blandus hominum fauor tantum, quantum patienter moderateque tolerata criminatio conferre potuisset: dicesque cum Propheta: *Fortitudinem meam ad te Domine custodiam, quia Deus susceptor meus es. Deus ostendit mihi super inimicos meos. Si dicebam, Morus est pes meus: misericordia tua Domine adiuuabat me. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tue letificauerunt animam meam. Beatus homo quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum.*

Psal. 58.

Psal. 93.

Tuis igitur conatibus faueant, nō faueant, adspirent, obsistant homines, tu si quid Deo cōsulente aggressus es, cōtra spem spera, seriū, ociū, qua nō putas via, quo minimè reris tempore, processura omnia, exitumq; qua nō credis habitura confidito; imò verò quo desperatiora, pluribus aduersantibus, omnia putantur, tanto magis diuinæ bonitati & sapientiæ credito incumbere, ut desiderium atque actionem à se inspiratam suo etiam fauore comite ad finem vsque perducatur.

C A P V T XV.

In iis in quibus deficiamus, quomodo firmanda spes.

Quemadmodum hæc spei firmioris incitatio tum maximè curanda, cum ea fortis impugnāt maximè; ita quoque diligentissimè, & nescio annon etiam maiore sollicitudine, idem est præstandum, quoties intrus, à nobis ipsis, aliqua debilitandæ spei occasio innascitur. Corporis inualetudine grauiore, vel prolixiore, statisque circuitionibus recurrente, si consiliorum, ceptique cursus continuatio intercipitur, si pietatis, orationis, virtutumque adamata exercitatio infringitur, si literaria necessariorum scientiarum studia interrumpuntur, si in perpetuum à præstantis muneris, puta sacrificij, functione remoueris, an propterea debilitata spes angore mutabitur? absit: nec enim diuinæ particulam auræ, animū inquam nostrum, terrenis vsque ad eò hebetari artibus, molique corporeæ vsque quaq; obnoxiū esse patiendum est: ea quidem quæ nisi ministerio membrorū peragi nequeant, sunt necessariò relinquenda, quoties vires corporis obsequi menti nequeunt; at vegeta spes, hæc tibi abundè damna pensabit, suas omnium rerum vicissitudines ostendet, virum fortem duris exercitiis, in tempore restituendum robur; sin minus, nihil esse tanti, ut non illi animus exstet; scientiarum, virtutum, actionum quantumuis sacrarū, nullā esse eousque præcellentem, quin eam oporteat iustissimis atque sapiētissimis diuinæ voluntatis decretis, subiugari ac esse conformē. Imò verò cum nihil sit quod studio, industria,

exerc.

exercitatione mea, vel aliorum, ab hominibus, aut à rebus vllis creatis, quod ab oratione, pietate, castigatione corporis, ieiunijs, omni Religioso instituto, ipso etiam sanctissimorum Sacramentorum vsu, cum inquam nihil sit quod quomodocumq; & vndecumque, ad salutem, maioremque in aeternum, & in praesens gloriam mihi conducere possit, quin id longè melius mihi Deus ipse, quàm res vlla alia donare, vel etiam praestantiore aliquo dono compellere possit, annon planè verissimum est, id potius sperare facturum, quando me totum, omni cura deposita, eius rationibus regendum tradidero? At verò, si pro mea voluntate mihi valetudo, studia, doctores, instructores, exercitatio, & omnis opportunitas adfuerit, nonne potius timendum fuerit, ne occultas vires non inlinuante Deo, medias inter opes, & virtutum & scientiarum inops perseuerem? heu quàm multis hæc adfuerunt, & ipsi sibi defuerunt, nec ab illa potente Dei gratia de puluere suscitati sunt! quàm multi, neque docti, neque sacra celebrantes, neque prolixa meditari assueti, neque peritos ad sanctitatem efformatores nacti, Deum tamen secuti ducem, multaque simplicis mentis sinceritate ornati, illustres in omni vitæ sanctimonia progressus fecere! non quidem quòd illa sint adiumenta contemnenda cum adfuerint, sed quòd neq; in illis rei summa sit reponenda, & vbi defuerint, non anxie sint requirenda, sed tota vis mentis in Deum est euerterenda: ipsius autè gratia, ea omnia quibus patienter caremus, ab eò restaurabit. hæc est in sinu nostro recòdita spes, illum qui solus potest omnia, curaturum, ut patientia pauperis non poreat, sed expectatio Dei, supra omnem valetudinem, hominè, aut rem alià nobis fructum afferat plurimum. Hæc est, mi frater, verè certa, verè sancta ratio, nos ipsos, in spe semper obfirmandi; hæc si tenes, numquàm exides; omniq; casu, constanti semper tenore letaberis.

Fortassis aliquando senties, imò verò omnino senties, (sic enim nobiscum agitur) virtutis, pietatis, caritatis in te peccere desideria, retardati progressum, tardum in serpere, cupiditates reluctari, vixque, senexa mentis imperijs, errantè sentium in officio contineri, perijsse consuetam in sanctorum exercitiorum gustatione delectationem; & in amare scire id omne, quod caelestium atque aeternorum suauitate conditur; id igitur, cum in te deprehenderis, caue animo concidas, robustior spes assurgat, tibi que sit certum, nequaquam sensu nostros progressus esse meriendos, sed neque de illorum diiudicatione oportere esse sollicitos, vigilandum, agendum, instandum pro viribus, & moderato decoro; vbi verò quòd nostrum est praestiterimus, cetera committenda Deo bono, sperandumque è: punice & saxo præduro manaturos fluuios, in inuio aperiendam viam: deserta tua, & solitudines tuæ, & terra ruinæ tuæ ædificabuntur; pro la-
Isaia 49.
Cap. 55.
Cap. 60.

liunca ascendet abies, & pro vrtice crescet myrtus; pro are dabit aurum, & pro ferro argentum, & pro lignis æs, & pro lapidibus ferrum.

Erit etià cum aliquando negligètia irreper humana, cum pro huius peccatis vitæ eòditione à culpa non eris immunis, laberis, offendes, in boni Religiosi

officium impinges, meliora spondebis nec prestabis, ad perfectiora conaberis neque pertinges, ipsa te grauius instans remordebit, & grauiore dolore vret conscientia, at pondere pressus tuo relaberis, eodemque harenis luto reptabis, nec assurges, nec ereptandi trames apparebit; ipse te increpabis, & quaqua uersum circum spectans effugij locum non videbis, exclamabis, Domine, vim patior, in amaritudine moratur anima mea, quod nolo, hoc ago, quod volo non inuenio bonum; infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius? at caue ne sic te lugeas, ut spe meliorum mox secutorum non erigaris, qui seminibus fouendis hiemem terra prouidit, qui que noctem diei, frigus aestui, amica, sed & utili alternatione coniunxit, is idem animorum summus excultor Deus, istiusmodi nos infirmitatibus roborat, deiectionibus erigit, mœroribus solatur, dilatat angustiis, periculis sospirat: quatumuis igitur ipse te oppugnare, tuisque reculantibus ad vitia propensionibus, in deterius ferri cuncta videantur, tua tamen tibi in eum spes illibata perduret, creditoque non aliunde pugnas & pericula in crude scere, quam ut humiliore & gratiore animo, debellatore & vindicem agnoscas Deum.

C A P V T X V I .

De timore & spe ad extremum uitæ exitum.

SI diuini terret expectatio iudicij, vitamque a diuinis haud raro preceptis exorbitantem recensens, momentū id expauescis a quo tota pendebit æternitas, si diuinæ sententiæ istud fulmē exhorres, quo sæuū in tonante abiudicatus æterno carceri ad dicēris; et ite forsā hic iustus timor, tibi que cum Sanctorum plurimis cōmunis, at certē multa spe condendū, omninoque tanta ut præ hac vix aliquid illē posse videatur. Nolim equidē cuiusquam aut opinionī aut præceptionibus aduersari, id solū quod sentio edico; quid est quod admodū isto temporis articulo, vitæ scena iam peracta, quādo quod refarciatur, quæ letalis cupiditas relectur deest, quid est in quā, cur id temporis timorem aduoces; timenda tūc maximē sunt iudicia Dei, cum de cupiditate reuellenda, de propellendis illecebris, periculo cauēdo agitur; nunc autē instante morte, ipsoque iam homine, a presentiu sensu, ad mox futura expectatione translato, potestue mentis nostræ, aliō quā ad spem, quā ad diuinæ bonitatis certam fiduciā, saluarior esse cōuersio? Velim igitur, ut ad id formidabile tempus, multa spe, iam tāto antē te cōpares, Deum enim tunc maximē propiciū clementemque, qui exoptas, annon æquus est, ut ad eius bonitatē clementiamque, confugias, qualemque illum esse credideris, talē etiam illum & meritō reperias? Sed & apud me valet plurimū, viti permagni B. Diadochi mira & constante affirmata sententiā, Metam in morte, adiutorem esse dæmonum, animaque retardare; at verō animā illam, quæ morti proxima, caritate in Deum exultat, esse veluti peanata, & præter omnes dæmonum

Cap. 100.

s v v